Vragen RTG 1 december 2022 – circulair bouwen en meerkosten

Vraag aan Hevo:

Enkele raadsleden zouden graag meer geïnformeerd over circulair bouwen (bij scenario nieuwbouw). Ook bijvoorbeeld hergebruik van materialen.

Kan Hevo aangeven de mogelijkheden voor circulair bouwen zijn, en wat de financiële consequenties zijn?

Antwoord Hevo:

Enkele belangrijke kanttekeningen vooraf:

- Een hoge circulaire doelstelling is op dit moment nog makkelijker te realiseren bij een nieuwbouw-project dan bij een renovatie-project aangezien hier precies op de doelstelling ontworpen kan worden.
- Naast het kijken van welke (technische) oplossingen voor circulariteit mogelijk zijn en daarvoor een budget beschikbaar te stellen kan natuurlijk ook een doelstelling vanuit de raad bepaald worden op basis van de vraag: wat heeft de raad qua budget ervoor over om een circulair project te realiseren? Als dat budget gekoppeld wordt aan een aantal onderwerpen die voor het project belangrijk zijn kan het ontwerpteam het budget op basis van nieuwste technische oplossingen invullen.

In de kostenconfigurator is al voor niveau 1 – groen beton gekozen. Dat houdt in dat er minder nieuwe, zeer vervuilende cement gebruikt wordt voor het maken van het beton. Daardoor kan veel CO2 bespaard worden. Alternatief zou dit bedrag natuurlijk ook voor andere circulaire toepassingen ingezet kunnen worden.

Zo kan bij nieuwbouw een houten constructie overwogen worden, of een constructie waarin hout en beton gecombineerd worden. Ook kan gedacht worden aan houten gevels, gevelafwerkingen etc. Op deze manier kan een circulair gebouw gerealiseerd worden. Dit vraagt wel 15 tot 20% extra bouw- en investeringskostenbudget.

Andere belangrijke aspecten voor circulair bouwen zijn bijvoorbeeld de ontwerpuitgangspunten rondom **losmaakbaarheid** en **hergebruik van bestaand materiaal**.

Losmaakbaarheid houdt in dat de elementen van het gebouw zo veel als mogelijk via losse verbindingen aan elkaar gekoppeld worden. Dus, een constructie wordt bijvoorbeeld geschroefd of in elkaar geklikt in plaats van gelast of gelijmd. Het idee erachter is dat deze onderdelen losgemaakt en elders weer gemonteerd kunnen worden zonder kwaliteitsverlies van de elementen. Als hier gedurende het ontwerp op ingezet wordt, dan zijn de aanvullende kosten zeer beperkt.

Voor het hergebruik van geoogste materialen is het belangrijk om vroeg in het proces te weten hoeveel van welke en welke kwaliteit materialen beschikbaar zijn. Hiervoor is het zinvol om vroeg in het ontwerpproces een bestaande ‘donorgebouwen’ (dat zou bijvoorbeeld het huidig gebouw van het Klòsterhûfke kunnen zijn of ook een ander te ‘slopen’ gebouw in de buurt) goed te laten inventariseren om een materialenlijst van beschikbare materialen te hebben.

Vervolgens kan aan het ontwerpteam meegegeven worden dat een bepaald deel van deze materialen hergebruikt dienen te worden en dus in het ontwerp meegenomen dienen te worden. Naast producten vanuit een ‘donorgebouw’ kan dat ook voor andere herbruikbare materialen gedaan worden. Dat vereist wel dat de inventarisatie dus vroeg in het proces gedaan wordt en dan de partij die het ‘donorgebouw’ ontmanteld hier extra voorzichtig is om deze materialen ook echt te behouden. Vervolgens dienen deze vakkundig opgeslagen te worden tot dat ze gebruikt kunnen worden.

Circulariteit wordt vaak ook vertaald naar klimaat adaptief en positief voor de biodiversiteit. In dat kader kan bijvoorbeeld ook gekozen voor het toepassen van een groen dak of groene gevels.

Er zijn nog veel andere aspecten van circulair bouwen te bedenken. Deze opstelling is dus niet noodzakelijk compleet maar geeft hopelijk al goed input voor het gesprek in de raad.

Mocht er behoefte zijn aan een verdieping of een vervolgstap kunnen wij hierin graag ondersteunen.